

Emberi Erőforrások Minisztériuma

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2020. szeptember 10.

II. sz.

ÁEEK EFF

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólapból eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
 - Megfelelt: 71 - 100 pont
 - Nem felelt meg: 0 - 70 pont

Maximálisan adható
Pontszám:

1.**4 pont**

Párosítsa az alkati típusokat a jellemzőikkal! Írja a sorszámokat a megfelelő betűjelhez!

- A. kevert alkatt
- B. normostheniás (atléta) alkatt
- C. hyperstheniás (piknikus) alkatt
- D. astheniás (leptoszom) alkatt

1. gyengén fejlett izomzat és csontozat; hajlam lúdtalpra, sérvre, alacsony vérnyomásra, székrekedésre
2. hízásra való hajlam; gyakoriak a gyulladások, görcsök, érelmeszesedés, koszorúér-betegségek, agyvérzés, magas vércukorszint és vérnyomás
3. a főbb alkati típusok tulajdonságai keverednek
4. széles váll, keskeny csípő, fejlett izomzat, nincs betegséghajlam

A.-...**3**...., B.-...**4**...., C.-...**2**...., D.-...**1**....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.***4 pont**

Soroljon fel a harántcsíkolt izom jellemzői közül négyet!

- működése akaratlagosan is irányítható
- működése több esetben reflexes
- összehúzódása/elernyedése gyors
- hamarabb kifárad, mint a simaizom
- jelentős erőkifejtésre képes

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.***2 pont**

Határozza meg a fertőzés fogalmát!

Fertőzés során a környezetből valamilyen kórokozó (mikroorganizmus) behatol a szervezetbe, ott megteljeszik és elszaporodik.

4.**3 pont** **Nevezze meg a csontok folytonos összeköttetéseinek fajtáit!**

- *kötőszövetes*
- *porcos*
- *csontos*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.**5 pont** **Egészítse ki a csigolyák számával az alábbi táblázatot!**

Csigolyák megnevezése	Csigolyák darabszáma
nyaki csigolya	7
háti csigolya	12
ágyéki csigolya	5
keresztcsontri csigolya	5
farkcsigolya	3-4

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.**6 pont** **Csoportosítsa a jellemzőket, leírásokat a megadott szempontok szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!**

1. A faluk rendkívül vékony, csak endothel sejtekből állnak.
2. A periféria felől, a hajszálér területéről a szív irányába szállítják a vért.
3. Erőteljes összehúzódásra képesek, így továbbítják a vért a periféria felé.
4. A felületesen elhelyezkedő fajtájukban a visszafolyás megakadályozására félhold alakú vagy zsebes billentyűk találhatók.
5. Itt történik meg az oxigén és a tápanyagok leadása a sejtek felé a sejt közötti térbő, valamint a szén-dioxid és az anyagcseretermékek felvétele.
6. A vért a szívből a periféria felé juttatják.

Verőerek jellemzői: ... *3., 6.* ...Vízzerek jellemzői: ... *2., 4.* ...Hajszálerek jellemzői: ... *1., 5.* ...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

7.***5 pont** **Nevezzen meg ötöt a tüdővizenyő lehetséges tünetei közül!**

- *súlyos dyspnoe*
- *köhögés, és szörcsögő légzés*
- *szapora, alig tapintható pulzus*
- *hideg veritékezés*
- *cianózis*
- „*szilvalészerű*” köpetürítés

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.**4 pont** **Húzza alá a gátorüregben (mediastinum) elhelyezkedő szerveket!**

- pajzsmirigy
- aortaív ágai
- nyelőcső
- máj
- hörgők
- csecsemőmirigy
- tüdők
- szív

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

9.***4 pont** **Soroljon fel négy óvintézkedést a tuberkulózis megelőzése érdekében!**

- *fertőző források felkeresése, felkutatása, elkülönlítése*
- *védőoltások biztosítása*
- *rendszeres tüdőszűrés*
- *forralatlan tej fogyasztásának mellőzése*
- *higiénés szabályok betartása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.**3 pont** **Írja a magyar kifejezések mellé a latin megfelelőket!**

- elhízás: ...*obesitas*...
- cukorbetegség: ...*diabetes mellitus*...
- székrekedés: ...*obstipatio*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.**6 pont**

Csoportosítsa a felszívódás helyéhez a megfelelő anyagot! Írja a helyes válasz sorszámát a megfelelő helyre!

1. víz
2. szénhidrátok
3. alkohol
4. zsírok
5. fehérjék
6. ásványi anyagok

gyomor: ...**3**....

vékonybél: ...**2., 4., 5**....

vastagbél: ...**1., 6**....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

12.***6 pont**

Írja le az elsődleges vizelet jellemzőit a megadott szempontok alapján!

Mennyisége: **napi 160-180 l**

Fajsúlya: **1010 g/l**

Összetétele: Írjon négyet!

- **víz**
- **ásványi anyagok**
- **cukor**
- **aminosavak**
- **festékanyagok**

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.***3 pont**

Soroljon fel az oliguria lehetséges okai közül hármat!

- **csökkent folyadékbevitel**
- **a szervezet fokozott folyadék leadása**
- **nagyfokú ödémaképződés**
- **veseelégtelenséghez vezető kórképek**

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.**4 pont** **Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**

Mi a széles méhszalag feladata?

...a méh rögzítése...

Mi a herezacskó szerepe?

...a herék működéséhez szükséges, a test hőmérsékleténél alacsonyabb hőmérséklet biztosítása...

Hol fejlődnek a herék a magzati életben?

...a hasüregben...

Mi építi fel a hímvessző állományát?

...a három barlangos test...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.**3 pont** **Húzza alá a felsoroltak közül a szülés megindulásának jeleit!**

- a méhnyaknál lévő nyákdurogó távozása
- a hüvely szederjes elszíneződése
- a méhizomzat rendszeres összehúzódása
- a testsúlygyarapodás megtorpanása
- hirtelen erőteljes magzatmozgások megjelenése
- a méhszáj kitágulása

(Csak a 3 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

16.***4 pont** **Ismertesse az arányos törpeséget a megadott szempontok szerint!**

Lényege:

...Az agyalapi mirigy csökkent működése következtében kialakuló kórosan lassú növekedés, arányos testméretekkel...

Lehetséges tünetei:

- *minden testrész, szerv arányosan kisebb a normálisnál*
- *öregek arcvonások*
- *másodlagos nemi jelleg hiánya, elmaradt pubertás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.***3 pont** **Soroljon fel a hererák betegség lehetséges tünetei közül hármat!**

- *a here tapintatának megváltozása*
- *csonk megjelenése a herében*
- *tompa fájdalom az alhasban vagy az ágyékban*
- *folyadékgyülem a herében*
- *here megnagyobbodása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.***3 pont** **Ismertesse a felsorolt hormonok hatását! Tölts ki a táblázatot!**

A hormon neve	A hormon hatása Írjon egyet-egyet!
tiroxin	<ul style="list-style-type: none"> - <i>fokozza az anyagcserét</i> - <i>szabályozza a szöveti oxidációt</i>
STH	<ul style="list-style-type: none"> - <i>a test növekedésének szabályozása</i> - <i>fokozza a fehérjeszintézist</i>
ADH	<ul style="list-style-type: none"> - <i>szabályozza a vízvisszaszívást a vese tubulusaiban</i> - <i>érösszehúzó</i> - <i>emeli a vérnyomást</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19.***5 pont** **Nevezzen meg magyarul ötöt a neuron részei közül!**

- *idegsejt*
- *plazmanyúlvány*
- *idegnyúlvány*
- *végfácska*
- *mag*
- *magvacska*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.**3 pont** **Sorolja fel a bőr rétegeit magyarul!**

- *felhám*
- *irha*
- *bőr alatti kötőszövet*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21.**6 pont**

Hasonlítsa össze a vegetatív idegrendszer hatását a megadottak szerint!
Egészítse ki a táblázatot!

	szimpatikus hatás	paraszimpatikus hatás
légzésszám	<i>nő</i>	<i>csökken</i>
vázizomzat	<i>tónusfokozódás</i>	<i>ellazul</i>
vércukorszint	<i>emelkedik</i>	<i>csökken</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22.***2 pont**

Írja le az alábbi szembetegségek lényegét!

Árpa:

A szemhéj mirigyeinek gyulladása.

Jégárpa:

A gyulladtásos góc kemény csomó formájában betokozódik.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23.***4 pont**

Soroljon fel az orrsövényműtét lehetséges tünetei közül négyet!

- *az egyik orrnyílás tágabb*
- *akadályozott orrlézés*
- *légzés a szájon át*
- *horkolás*
- *orrverzésre való hajlam*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.**2 pont**

Ismertesse sokk előfordulása esetén a beteg elhelyezését!

Sokkfektetés: hanyatt fekvő helyzetben, 20°-os szögben felpolcolt alsó végtagokkal.

25.**6 pont** **Egészítse ki a sebekkel kapcsolatos táblázat hiányzó részeit!**

A seb fajtája	Vérzés mennyisége	Fertőzésveszély foka	Fájdalom mértéke
vágott	<i>bőséges</i>	<i>ritka/kicsi</i>	kicsi
harapott	változó	<i>igen nagy</i>	<i>változó</i>
zúzott	<i>kicsi</i>	nagy	<i>nagy</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)